

Motion om att göra Stockholms parkeringsgarage till skyddade utrymmen

Motion av Kristin Jacobsson och Svante Linusson (båda C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Kristin Jacobsson och Svante Linusson (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna föreslår att Stockholms stad ska utreda samtliga Stockholms Stads Parkerings AB:s parkeringsgarage för att identifiera hur de kan anpassas till skyddade utrymmen samt utrusta dessa garage med vatten, sanitet och ventilation. Förslaget omfattar även att staden ska undersöka möjligheten att i framtida byggprojekt ställa krav på att parkeringsgarage kan konverteras till skyddsrum vid behov.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Energimyndigheten, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Energimyndigheten och FOI har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att ett framtida befolkningsskydd behöver utgöras av ett sammanhållet system av planering för utrymning, god tillgång till skyddsrum och tillgång till andra skyddade utrymmen, att stadens anläggningar troligen behöver kompletteras tekniskt för att möta framtida behov och krav samt att staden bör invänta fastställande av nationella krav och statligt finansieringsstöd för nya skyddade utrymmen.

Fastighetsnämnden anser att frågan om fortsatt utveckling av skyddade utrymmen ligger hos MSB och att staden behöver få ett uppdrag samt finansiering från MSB kring att utreda vidare utrymmen som redan identifierats och rapporterats till MSB.

Bromma stadsdelsnämnd ser positivt på motionens förslag men har inget eget fastighetsbestånd och inte möjlighet att uttala sig om genomförbarheten samt anser att det behövs lagstiftning som säkerställer att skyddsrum planeras i tillräcklig utsträckning i samband med nyproduktion.

Järva stadsdelsnämnd är positiv till motionens förslag men anser att eventuella åtgärder bör bygga på en noggrann konsekvensanalys samt invänta kommande lagstiftning och nationellt fastställande av krav för skyddade utrymmen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd delar motionärernas uppfattning att skyddade utrymmen är viktiga, men anser att frågan behöver utredas vidare.

Stockholms Stadshus AB konstaterar att dotterbolagen i huvudsak är positiva till att pröva garage som skyddade utrymmen. Genomförandet behöver dock vila på tydliga nationella krav, behovsprioritering och finansiering. Därefter kan en samlad inventering och behovsanalys göras som prioriterar lämpliga anläggningar utifrån läge, utformning och förväntad skyddsnytta.

Försvarsmakten ser positivt på fler skyddade utrymmen i Stockholms stad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap gör några klargöranden avseende begreppet skyddade utrymmen, ser positivt på ansatsen i motionen samt anser att ett eventuellt arbete i enlighet med motionens förslag behöver genomföras i samverkan med aktörer som har kunskap om fortifikatoriskt skydd eftersom det inte finns några gällande krav på skyddade utrymmen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Omvärldsläget medför ett ökat behov av civilförsvar och befolkningsskydd i Stockholm. Ett framtida befolkningsskydd behöver utgöras av ett sammanhållet system av planering för utrymning, god tillgång till skyddsrum och tillgång till andra skyddade utrymmen. Parkeringsgarage kan vara lämpliga som skyddade utrymmen, men flera frågor behöver klargöras innan kommunen kan sätta igång ett arbete med att skapa fler skyddade utrymmen och genomföra de tekniska installationer som sannolikt krävs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap slutförde år 2023 ett uppdrag om att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen. I samband med detta uppdrag rapporterade Stockholms stad in en inventering av platser som möjligen kan användas som, och utvecklas till, skyddade utrymmen. Garage ingick bland dessa identifierade platser.

Eventuella åtgärder för att omvandla en plats till skyddat utrymme bör bygga på en noggrann konsekvensanalys. Staden bör invänta den lagrådsremiss i frågan som pågår i Regeringskansliet så att staden vet vilka krav på inrättande och konstruktion för skyddsrum som ska gälla. Om regeringen anser att skyddade utrymmen ska återinföras behöver lagstiftning finnas på plats och statlig finansiering finnas för

tillkommande uppgifter för kommunerna. Som Stockholms Stads Parkerings AB påtalar i sin underremiss till Stockholms stadshus AB förutsätter omvandling av parkeringsgarage till skyddade utrymmen finansiering utöver parkeringsintäkter.

Bilaga

Motion om att göra Stockholms parkeringsgarage till skyddade utrymmen, dnr KS 2025/691-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 17 december 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. att tillstyrka motionen i sin helhet.
2. att därutöver anföra

Vi delar stadens bedömning att det behövs fler skyddade utrymmen i Stockholm och att arbetet med skyddsrum och skyddade utrymmen behöver ske i nära samverkan med MSB och andra relevanta aktörer. Vi uppskattar också att man lyfter fram Helsingfors som ett gott exempel på hur befintlig infrastruktur kan användas multifunktionellt, något som ligger i linje med motionens intentioner.

Samtidigt menar vi att stadens ansvar för invånarnas trygghet kräver att Stockholm agerar mer proaktivt. Att enbart hänvisa till nationella uppdrag och finansiering riskerar att fördröja viktiga lokala åtgärder, samtidigt som säkerhetsläget är kraftigt försämrat. Som motionen påpekar saknas skyddsrum i flera stadsdelar, och parkeringsgarage med sin robusta konstruktion och underjordiska placering kan snabbt och relativt enkelt bidra till ökad skyddskapacitet. Fastighetskontorets identifiering av tre lämpliga garage är ett bra första steg, men bör kompletteras med en bredare kartläggning av hela Stockholm Parkering AB:s bestånd. Det skulle ge staden en tydligare bild av vilka resurser som redan finns och hur dessa kan utvecklas för att stärka beredskapen. Vi ser därför behov av att Fastighetskontoret markerar en vilja att gå vidare med lokala initiativ och förberedelser för att anpassa fler parkeringsgarage och andra lämpliga lokaler till skyddade utrymmen, samt föra en proaktiv dialog.

Mot bakgrund av ett allvarligt omvärldsläge är det helt avgörande att Stockholm stärker sin civilberedskap. Tillgången till skyddsrum och skyddade utrymmen är en central del av arbetet, som tyvärr under decennier har negligerats. Nu måste hela staden ta ansvar för att bygga upp ett robust skydd för sina invånare.

Ärendet

Kristin Jacobsson och Svante Linusson (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna föreslår att Stockholms stad ska utreda samtliga Stockholms Stads Parkerings AB:s parkeringsgarage för att identifiera hur de kan anpassas till skyddade utrymmen samt utrusta dessa garage med vatten, sanitet och ventilation. Förslaget omfattar även att staden ska undersöka möjligheten att i framtida byggprojekt ställa krav på att parkeringsgarage kan konverteras till skyddsrum vid behov.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att trafiknämnden, i samråd med relevanta förvaltningar och bolag, utreder samtliga Stockholm Parkering AB:s parkeringsgarage för att identifiera hur de kan anpassas till skyddade utrymmen.
- Att trafiknämnden, i samråd med relevanta förvaltningar och bolag, installerar grundläggande ventilation i alla samtliga Stockholm Parkering AB:s parkeringsgarage för att säkerställa tillräcklig lufttillförsel vid längre vistelser.
- Att trafiknämnden, i samråd med relevanta förvaltningar och bolag, försätter samtliga Stockholm Parkering AB:s parkeringsgarage med toaletter och tillgång till vatten för att kunna tillgodose grundläggande behov under en krissituation.
- Att trafiknämnden, i samråd med relevanta förvaltningar och bolag, säkerställer att samtliga Stockholm Parkering AB:s parkeringsgarage minst uppfyller MSB:s krav för skyddade utrymmen.
- Att trafiknämnden, i samråd med relevanta förvaltningar och bolag, undersöker möjligheten att i framtida byggprojekt ställa krav på att parkeringsgarage kan konverteras till skyddsrum vid behov.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Energimyndigheten, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Energimyndigheten och FOI har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar synen i motionen om att omvärldsläget medfört ett ökat behov av civilförvar och befolkningsskydd i Stockholm. Skyddade utrymmen reglerades i lag (1994:1720) om civilt försvar. Denna upphävdes 2006 och efter detta

finns ingen reglering på området. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har inget uttalat uppdrag att arbeta med skyddade utrymmen och har följaktligen inte heller något mandat att ställa några krav på inrättandet eller konstruktion av sådana.

I betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57) finns förslag att återinföra ett system för skyddade utrymmen. I budgetproposition 2026 framgår att en lagrådsremiss med utgångspunkt i förslagen från utredningen utarbetas inom Regeringskansliet. Regeringens ambition är att författningsändringarna kan träda i kraft under våren 2026. Om regeringen anser att skyddade utrymmen ska återinföras, behöver lagstiftning finnas på plats.

Stadsledningskontoret anser att ett framtida befolkningsskydd behöver utgöras av ett sammanhållet system av planering för utrymning, god tillgång till skyddsrum och tillgång till andra skyddade utrymmen.

Stadens anläggningar behöver troligen kompletteras tekniskt för att möta framtida behov och krav. Eftersom MSB inte har fastställt vilka krav som ska gälla, är det oklart vilka åtgärder som krävs. Det finns heller inget beslut som statligt stöd för att finansiera nya skyddade utrymmen där brist råder.

MSB rekommenderar i broschyren Om krisen eller kriget kommer att man i avsaknad av skyddsrum vid ett angrepp försöker hitta andra former av fysiskt skydd. Källare, garage och tunnelbanestationer under mark nämns. Parkeringsgarage kan alltså i vissa fall ses som ett alternativ till skyddsrum.

Stadsledningskontoret vill understryka nödvändigheten att kommunerna kompenseras ekonomiskt av staten för tillkommande uppgifter vid deltagande i utformningen av framtidens befolkningsskydd.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Sergej Salnikov (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Frank Hojem (C), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ser det som viktigt att samordna och arbeta med frågor kring skyddsrum och skyddade utrymmen på central nivå inom staden, i samarbete med övriga kommuner och regioner samt med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kontoret har flera utpekade skyddsrum inom det egna beståndet, såväl större befolkningsskyddsrum som skyddsrum i anslutning till exempelvis bostadsfastigheter. Ett intensivt arbete i samarbete med bland annat MSB pågår för att iordningställa dessa. Utöver skyddsrum pågår ett arbete, med ledning av MSB, att peka ut och iordningställa så kallade skyddade utrymmen.

MSB slutförde 2023-04-28 ett uppdrag om att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen som kan användas som skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (Ju2022/01976). I samband med detta uppdrag rapporterade Stockholms stad in en inventering av platser som möjligen kan användas som, och utvecklas till, skyddade utrymmen. Kontoret identifierade i samband med detta tre parkeringsgarage inom det egna beståndet; garaget under Slottsbacken, Beridarebanan 10 samt Norrbackagaraget. Utifrån de krav som MSB ställt upp kan dessa användas till skyddade utrymmen.

Frågan om fortsatt utveckling av skyddade utrymmen ligger för närvarande hos MSB. Gällande de identifierade utrymmena ser kontoret att staden behöver få ett uppdrag samt finansiering från MSB om att utreda frågan vidare.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 oktober 2025 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Johan Duvdahl (C), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att stärka befolkningsskyddet och att utnyttja befintliga garage i kris- och krigssituationer i den mån det är möjligt.

Vid ett eventuellt genomförande behöver brandriskbedömningar genomföras. Kostnad för utrustning, drift och personal behöver också utredas.

Förvaltningen har inget fastighetsbestånd och har därför inte möjlighet att uttala sig om genomförbarheten men vill belysa att vattenklosetter kan vara olämpligt eftersom systemen kan slås ut vid krig. Ett bättre alternativ är torrtoaletter och vattendunkar.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att det i framtida byggprojekt ska ställas krav på att parkeringsgarage kan konverteras till skyddsrum vid behov. Förvaltningen anser även att det behövs lagstiftning som säkerställer att skyddsrum planeras in i tillräcklig utsträckning i samband med nyproduktion.

Förvaltningen vill understryka att det inte är meningen att skyddsrummen ska räcka till hela befolkningen, utan de är främst placerade i områden där det är svårt att utrymma, som större städer.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att stadens infrastruktur används mer strategiskt inom civil beredskap. Parkeringsgarage kan fylla en funktion som skyddade utrymmen. Samtidigt vill förvaltningen betona behovet av tydliga riktlinjer, jämlik tillgång samt teknisk och ekonomisk genomförbarhet. Förvaltningen är därför positiv till att en utredning genomförs men menar att eventuella åtgärder bör bygga på en noggrann konsekvensanalys. Detta inte minst utifrån konsekvenser för trafik och framkomlighet i händelse att parkeringsgarage tas i anspråk och utryms. Det är angeläget att invänta MSB:s uppdrag rörande skyddade utrymmen och den kommande lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap (LKRB) för att säkerställa samordning och undvika dubbelarbete innan beslut om större investeringar fattas.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Gunnar Caperius (C), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i vikten av att kontinuerligt arbeta för att höja stadens förmåga och säkerställa ett robust skydd i händelse av höjd beredskap. Förvaltningen kan konstatera att utredningar och analyser görs och har gjorts såväl nationellt som på central nivå i staden. Ansvar- och rollfördelning samt vad som är en lämplig ambitionsnivå behöver klargöras innan större investeringsbeslut görs. Stockholm Parkering har, exempelvis, mer än 200 parkeringsgarage i staden varför fortsatt utredning och analys behövs innan större anpassningar införs överallt.

Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att stadsdelsförvaltningarnas perspektiv inkluderas i det fortsatta arbetet. Såväl lokalkännedom som påverkan på vår samhällsviktiga verksamhet behöver tas med i beaktande i dimensionering och planering för skyddade utrymmen och skyddsrum.

Med skyddat utrymme avses ett utrymme som kan ge visst skydd mot skadlig påverkan från omgivningen såsom luftstöt vågor, splitter, byggnadsras samt joniserande strålning. Skyddade utrymmen är inte fullvärdiga skyddsrum enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) definition, utan ska ses som ett komplement till dessa, särskilt i områden där skyddsrum saknas eller är otillräckliga.

2022 gav regeringen MSB i uppdrag att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen som kan användas som skydd av civilbefolkningen vid höjd beredskap. Skyddade utrymmen bör, enligt MSB, kunna erbjuda ett grundläggande fysiskt skydd vid väpnat angrepp. Det försämrade säkerhetsläget och lärdomar från det pågående kriget i Ukraina har i hög grad tydliggjort att även civil infrastruktur och befolkning kan vara mål vid en konflikt. Detta understryker enligt MSB behovet av att snabbt öka skyddskapaciteten i hela landet. Eftersom utvecklingen av nya skyddsrum är tids- och resurskrävande är det avgörande att även andra lämpliga utrymmen identifieras och anpassas.

Gällande motionens förslag att förse de utpekade garagen med toaletter och tillgång till vatten vill förvaltningen lyfta in att vatten för toalettbruk inte bör prioriteras. Det kan föras in vatten för dryck, till exempel genom tappkranar, men ur sanitetssynpunkt är nödtoaletter med hinkar och påsar mer praktiska och mer hygieniskt. Enstaka vattenbaserade toaletter kommer inte vara tillräckliga och det kommer innebära olägenheter i ett stängt utrymme. Vattenbaserade toaletter kräver även underhåll och att avloppssystem måste tillskapas vilket innebär omfattande kostnader.

Stadsdelsförvaltningen vill slutligen peka på Helsingfors goda arbete med skyddsrum och hur de organiserat det då de har en väldigt hög kapacitet som överstiger stadens fasta befolkning. Skyddsrummen används för såväl parkering som sporthallar när de inte behöver nyttjas.

Utifrån Försvarsberedningens och MSB:s rekommendationer om vikten av att tillskapa skyddade utrymmen anser stadsdelsförvaltningen att staden fortsatt utreder möjlighet och lämplighet gällande de byggnader staden har rådighet över.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 25 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter

I enlighet med stadens budget för 2025 ska staden stärka en sammanhållen krisberedskap, där också behovet av skyddsrum ska beaktas. Koncernledningen konstaterar att dotterbolagen i huvudsak är positiva till att pröva garage som skyddade utrymmen. Genomförandet behöver dock vila på tydliga nationella krav, behovsprioritering och finansiering. Arbetet bör klargöra MSB:s definition, tekniska krav och tillgängliga stödformer. Därefter kan en samlad inventering och

behovsanalys göras som prioriterar lämpliga anläggningar utifrån läge, utformning och förväntad skyddsnytta.

För att möjliggöra ett genomförande krävs en finansierings- och styrmodell som beaktar bolagens affärsmässighet, samt prövning av kravställning i relevanta ny- och ombyggnadsprojekt, särskilt mobilitetshus. I övrigt hänvisar koncernledningen till dotterbolagens remissvar i sin helhet.

Underremiss

AB Stockholms hems yttrande har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget delar uppfattningen att skyddade utrymmen kan vara ett viktigt komplement där tillgången till skyddsrum är låg. Bolaget äger 50 garageanläggningar, varav 47 förvaltas av Stockholm Parkering. Vissa garage kan vara lämpliga som skyddade utrymmen, men många ligger ovan mark eller är olämpligt belägna. Bolaget framhåller att MSB:s definition och krav för skyddade utrymmen behöver tydliggöras innan vidare inventering och eventuella anpassningar kan bedömas.

AB Svenska Bostäders yttrande har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget svarar dels som fastighetsägare till garage där Stockholm Parkering sköter drift, dels som byggherre i nyproduktion. Utveckling av civil skyddsförmåga bör prioriteras där behovet är störst och samordnas av stad eller stat. Svenska Bostäder bedömer att ombyggnation av garage till skyddade utrymmen är ett åtagande som kräver samfinansiering på statlig eller kommunal nivå.

För nyproduktion framhålls vikten av nationell kravställning och eventuella stöd för att möjliggöra effektiv och likvärdig utformning. Bolaget ser att kommande mobilitetshus kan vara en lämplig struktur att kravställa för stärkt skyddskapacitet.

Stockholms Stads Parkerings AB:s yttrande har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ser positivt på ett framtida ägardirektiv om att inrätta skyddade utrymmen i lämpliga anläggningar, men konstaterar att MSB ännu inte har färdigställt kraven för skyddade utrymmen och att eventuella statliga bidrag inte är beslutade. Stockholm Parkering bedömer att flera anläggningar kan vara lämpliga men att kompletteringar med tekniska installationer sannolikt krävs.

Bolaget betonar att ett eventuellt genomförande förutsätter finansiering utöver parkeringsintäkter. Bolaget rekommenderar att invänta MSB:s krav och regeringsbeslut om bidrag för att kunna utforma ett korrekt och finansierat uppdrag.

Försvarsmakten

Försvarsmaktens yttrande daterat den 15 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Försvarsmakten ser positivt på fler skyddade utrymmen i Stockholms stad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB:s yttrande daterat den 15 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

MSB ser ett behov att göra några klargöranden avseende begreppet ”skyddade utrymmen”.

Skyddade utrymmen reglerades i lag (1994:1720) om civilt försvar. Denna upphävdes 2006 och efter detta finns ingen reglering på området. MSB har inget uttalat uppdrag att arbeta med skyddade utrymmen och har följaktligen inte heller något mandat att ställa några krav på inrättandet eller konstruktion av sådana.

I den numera upphävda lagen om civilt försvar definierades skyddade utrymmen enligt följande:

Med skyddat utrymme avses ett utrymme som utformas och utrustas så att det ger ett skäligt skydd mot radioaktiv strålning och splitter samt i särskilt utsatta områden mot byggnadsras. Skyddade utrymmen anordnas först under höjd beredskap. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock besluta att ett skyddat utrymme skall anordnas redan dessförinnan.

I betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57) finns förslag att återinföra ett system för skyddade utrymmen. I budgetproposition 2026 framgår att en lagrådsremiss med utgångspunkt i förslagen från utredningen utarbetas inom Regeringskansliet. Regeringens ambition är att författningsändringarna kan träda i kraft under våren 2026. Om regeringen anser att skyddade utrymmen ska återinföras, behöver lagstiftning finnas på plats. Begreppet skyddade utrymmen har även använts i regeringsuppdrag riktade till MSB och Socialstyrelsen

- Uppdrag att kartlägga befintliga skyddade utrymmen och lokaler avsedda för hälso- och sjukvården Diarienummer: S2022/03173
- Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka krav som ska ställas på skyddade utrymmen samt genomföra en inventering av sådana utrymmen Ju2022/01976

MSB ser positivt på ansatsen att genom olika åtgärder öka civilbefolkningens skydd mot ett väpnat angrepp. MSB rekommenderar i broschyren *Om krisen eller kriget kommer* att man i avsaknad av skyddsrum vid ett angrepp försöker hitta andra former av fysiskt skydd. Källare, garage och tunnelbanestationer under mark nämns. Parkeringsgarage kan alltså i vissa fall ses som ett alternativ till skyddsrum.

I nuläget finns inte några gällande krav på skyddade utrymmen. De krav som tidigare gällde finns beskrivna i MSB:s publikation *Skyddsrumregler SR 03 (2003-2006) - B54-141/03*.

MSB anser att ett eventuellt arbete i enlighet med remissen i så fall skulle behöva genomföras i samverkan med aktörer som har kunskap om fortifikatoriskt skydd.

Detta för att säkerställa att utrymmet är lämpligt utformat och utrustat, t.ex. att det inte finns oacceptabel risk för byggnadsras.

MSB tolkar skrivningen: ”... att i framtida byggprojekt ställa krav på att parkeringsgarage kan konverteras till skyddsrum.” är en felskrivning och att man avser skyddade utrymmen.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Särskilt uttalande av Sergej Salnikov (SD)

Sverigedemokraterna är positivt inställda till motionens syfte att stärka stadens beredskap genom att använda befintliga parkeringsgarage som skyddade utrymmen. Vi delar uppfattningen att det är viktigt att öka tillgången till skydd vid kris eller konflikt, särskilt i urbana miljöer där befintliga skyddsrum inte räcker till.

Vi vill samtidigt uppmärksamma att vi själva den 1 september 2025 har lämnat in en motion till Kommunfullmäktige om att utreda möjligheten att använda stadens fastigheter, arbetstunnlar, tekniska utrymmen och andra robusta strukturer som skyddsutrymmen. Vårt förslag är därmed mer heltäckande och syftar till att ta ett bredare grepp om stadens befintliga infrastruktur för att stärka skyddet för civilbefolkningen.

Vi ser gärna att stadens arbete med skyddade utrymmen samordnas och utvecklas i linje med detta bredare perspektiv.

Särskilt uttalande av Frank Hojem (C)

Vi tackar för Fastighetskontorets yttrande och delar Fastighetskontorets bedömning att arbetet med skyddsrum och skyddade utrymmen behöver ske i nära samverkan med MSB och andra relevanta aktörer. Samtidigt menar vi att stadens ansvar för invånarnas trygghet kräver att Stockholm agerar mer proaktivt.

Att enbart hänvisa till nationella uppdrag och finansiering riskerar att fördröja viktiga lokala åtgärder, samtidigt som säkerhetsläget är kraftigt försämrat. Som motionen påpekar saknas skyddsrum i flera stadsdelar, och parkeringsgarage med sin robusta konstruktion och underjordiska placering kan snabbt och relativt enkelt bidra till ökad skyddskapacitet.

Fastighetskontorets identifiering av tre lämpliga garage är ett bra första steg, men bör kompletteras med en bredare kartläggning av hela Stockholm Parkering AB:s bestånd. Det skulle ge staden en tydligare bild av vilka resurser som redan finns och hur dessa kan utvecklas för att stärka beredskapen. Vi ser därför behov av att Fastighetskontoret markerar en vilja att gå vidare med lokala initiativ och förberedelser för att anpassa fler parkeringsgarage och andra lämpliga lokaler till skyddade utrymmen, samt föra en proaktiv dialog

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Johan Duvdahl (C)

Centerpartiet instämmer med motionärerna om det är av yttersta vikt att Stockholm har en robust och förberedd infrastruktur för att skydda sina invånare vid en eventuell kris eller krigssituation Bromma stadsdelsnämnd Protokoll nr 8/2025 2025-10-02 Centerpartiet instämmer därför med motionärerna att relevanta förvaltningar och bolag bör uppdras att identifiera hur parkeringsgaragen kan anpassas till skyddade utrymmen. Att det, installeras grundläggande ventilation i alla samtliga parkeringsgarage för att säkerställa tillräcklig lufttillförsel vid längre vistelser. Att samtliga parkeringsgarage förses med toaletter och tillgång till vatten för att kunna tillgodose grundläggande behov under en krissituation och att det säkerställs att samtliga Stockholm Parkering AB:s parkeringsgarage minst uppfyller MSB:s krav för skyddade utrymmen.

Genom att komplettera parkeringsgaragen med dessa funktioner kan vi effektivt öka stadens skyddsförmåga. Detta gör Stockholm till en tryggare stad, bättre förberedd på att skydda sina invånare i händelse av en kris eller konflikt.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Patrick Amofah (C)

1. Att bifalla motionen i sin helhet.
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att Järva stadsdelsförvaltningen ser positivt på att stadens infrastruktur används mer strategiskt inom civil beredskap. Det är också bra att förvaltningen ser att parkeringsgarage kan fylla en funktion som skyddade utrymmen och att förvaltningen är positiv till att en utredning genomförs men menar att eventuella åtgärder bör bygga på en noggrann konsekvensanalys.

Samtidigt beklagar vi att förvaltningen vill bara invänta MSB:s uppdrag om skyddade utrymmen och den kommande lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap (LKRB). Vi hade åtminstone förväntat oss en reflektion kring den lokala beredskapen och de behov som följer av stadsdelens framtida utveckling. Med sin lokalkännedom och kunskap om stadsdelens förutsättningar, befolkningssammansättning, lokal infrastruktur och kapacitet i civilsamhället hade vi önskat att förvaltningen bidragit med konstruktiva och konkreta förslag.

Mot bakgrund av ett allvarligt omvärldsläge är det helt avgörande att Stockholm stärker sin civilberedskap. Tillgången till skyddsrum och skyddade utrymmen är en central del av arbetet, som tyvärr under decennier har negligerats. Nu måste hela staden ta ansvar för att bygga upp ett robust skydd för sina invånare.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Gunnar Caperius (C)

1. Att bifalla motionen i sin helhet.
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att förvaltningen delar uppfattningen om behovet av fler skyddade utrymmen i Stockholm. Vi uppskattar också att man lyfter fram Helsingfors som ett gott exempel på hur befintlig infrastruktur kan användas multifunktionellt, något som ligger i linje med motionens intentioner.

Samtidigt beklagar vi att förvaltningen intar en så passiv hållning. Man lyfter vikten av att stadsdelsförvaltningarnas perspektiv Skarpnäcks stadsdelsnämnd Protokoll nr 8/2025 2025-08-28 inkluderas i det fortsatta arbetet, men bidrar inte själv med några konkreta inspel för Skarpnäcks del. Det hade varit värdefullt att ta del av förvaltningens reflektioner kring den lokala beredskapen och de behov som följer av stadsdelens framtida utveckling. Med sin lokalkännedom och kunskap om stadsdelens förutsättningar, befolkningssammansättning, lokal infrastruktur och kapacitet i civilsamhället hade vi önskat att förvaltningen bidragit med konstruktiva och konkreta förslag.

Mot bakgrund av ett allvarligt omvärldsläge är det helt avgörande att Stockholm stärker sin civilberedskap. Tillgången till skyddsrum och skyddade utrymmen är en central del av arbetet, som tyvärr under decennier har negligerats. Nu måste hela staden ta ansvar för att bygga upp ett robust skydd för sina invånare.